

TÚZKŐ PÉTER IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ**Megbízó:****MNB-Ingatlan Kft.**

Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.

Adószám: 25569751-2-41

Cégjegyzékszám: 01-09-282793

Szakértői ügyszám:**TP-0215_K_2020.****IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY**

A szakvélemény 11 számozott oldalból áll.

Készült: 3 példányban

Kapják: 2 példányt a megbízó részére

1 példányt a szakértői irattár részére

Készítette:

TÚZKŐ PÉTER**igazságügyi szakértő**

kulturális javak piaci ár- és értékbecslése

/010606/

I. MEGBÍZÓ

MNB Ingatlan Kft.

Székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9.

Adószám: 25569751-2-41

Cégjegyzékszám: 01-09-282793

II. FELADAT

A szakértő feladatai az alábbiak:

Az MNB Ingatlan Kft. kért fel igazságügyi szakértői véleményt elkészítésére. Szakértő feladata, hogy nyilatkozzon a megbízónak vételeire felajánlott a kulturális javak körébe sorolható négy darab, különböző Reigl Judit festmény becsült piaci forgalmi értékének mértékéről.

III. A SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MÓDSZEREI, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A szakértői véleményem kialakításakor a műtárgyak hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott legfontosabb érték meghatározási szempontjait használtam, amelyek közül

- Reigl Judit ismertsége, elismertsége, művészettörténeti besorolása
- a műalkotások provenienciája
- a műalkotások művészettörténeti jelentősége, az életműben elfoglalt helyük
- a műalkotások hazai műkereskedelmi jelentősége,
- Reigl Judit műveinek értéke a nemzetközi és hazai műtárgypiacon
- a hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott alsó és felső értékben megadott becserterek kialakítása
- a műalkotások azonosításra alkalmas leírása, állapotuk rövid ismertetése
- egyéb szakértői szempontok, megjegyzések

IV. ELŐZMÉNY

Szakvéleményemet elsősorban személyes műkereskedelmi szakértői tapasztalatom, a rendelkezésemre bocsájtott dokumentumok, az alkotóra és a műre vonatkozó monográfiák, cikkek, tanulmányok felhasználásával, a fent leírt szakértői vizsgálati szempontok és a korábbi a művészről, és munkáiról írt szakvéleményem alapján alakítottam ki.

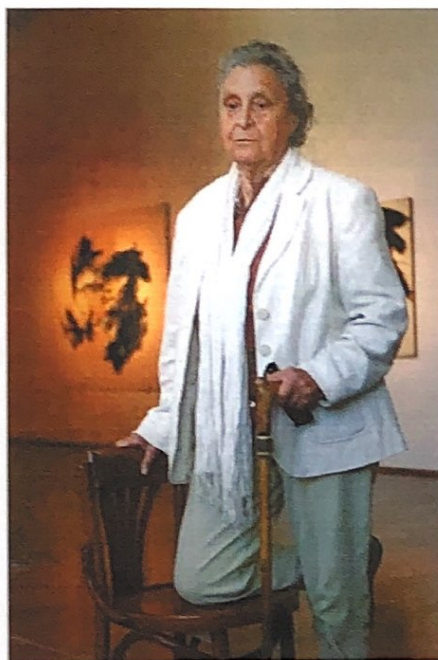
A szakértői szempontok mellett objektív és szubjektív festményvizsgálati módszerekkel is vizsgáltam a festmények állapotát a szakértői szemle során.

A szakvéleményben közölt becsült forgalmi értéket a nemzetközi és hazai szakértői gyakorlatnak megfelelő alsó és felső becserterek kialakításával adom meg.

A szakértői vélemény elkészítéséhez felhasználtam az elektronikusan elérhető releváns adatbázisokat, a művészre és a konkrét műalkotásra vonatkozó információkat. A szakvélemény nem tartalmazza a konkrét művek művészettörténeti mélységű bemutatását. Az alkotások becsült forgalmi értéke nem azonos a művek vételi vagy eladási árával.

V. ÉRTÉKELÉS

REIGL JUDIT (1923-2020) ISMERTSÉGE, ELISMERTSÉGE, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI BESOROLÁS

Reigl Judit (Kapuvár, 1923. május 1. – 2020. augusztus 7.) Kossuth-díjas magyar festőművész. Felsőfokú tanulmányokat a budapesti Magyar Képzőművészeti Főiskolán (1941–45) folytatott, ahol Szőnyi István volt a mestere. A római Magyar Akadémia ösztöndíjával kijutott tanulmányútra (1946–48) Olaszországba. 1950-ben Magyarország és Nyugat-Európa közt már leereszkedett a „vasfüggöny”, Reigl nyolc alkalommal kísérelte meg az átjutást, csak a kilencedik alkalommal sikerült. A festészet szabad művelése céljából „disszidált”, mert itthon politikusok portréinak megfestésére kapott megrendelést (Sztálin, Rákosi, Gerő). Ausztrián, Svájcban, Németországon, Belgiumon keresztül jutott el a francia fővárosba.

1950-től Párizsban, 1963 óta Marcoussis-ban (Île-de-France) telepedett le. 97 éves korában, idén bekövetkezett halála ebben a városban alkotott. 1954 óta kiállítóművész Franciaországban, első kiállításának katalógusához az előszót André Breton, a szürrealizmus teoretikusa írta. Magyarországon a 2000-es évek közepétől kezdődtek műveinek bemutatói.

Művészetének korai szakaszát a szürrealizmus jegyei jellemezték, talán mert Párizsban éppen egy szürrealista körbe csöppent, de innen kihátrált, s útja a lírai absztrakció felé vitte. Legnagyobb hatást Georges Mathieu tett rá, az egyik legnagyobb francia lírai absztrakt festő, aki az Egyesült Államokban is nagy sikereket aratott. Reigl Judit szürrealista, majd lírai absztrakt sorozatai szintén sikereket

arattak Franciaországban, de főleg a Német Szövetségi Köztársaságban (NSZK) s Amerikában, itt több díjat is kapott munkáiért, s egyben megismerte az amerikai absztrakt expresszionista irányvonalat

mozgást, a lebegést, a feszültséget, a folyamatok változását, a levegő mozgását és a víz mozgását képes megmutatni lenyűgöző hatalmas vásznain. Figuratív- vagy non-figuratív ábrázolás számára kódolás, dekódolás kérdése, de lehet akár antropomorf is.

Műveit hazai és nemzetközi magán gyűjtemények mellett jelentős párizsi közgyűjtemények, köztük Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Musée National d'Art Moderne és francia vidéki múzeumok is, köztük a Musée de Grenoble őrzik.¹

A MŰALKOTÁSOK MŰVÉSZETTÖRTÉNETI JELENTŐSÉGE, AZ ÉLETMŰBEN ELFOGLALT HELYÜK

Reigl Judit még életében -a kétezres évektől egyre növekvő figyelem mellett- az elsőszámú (magyar) képzőművész, akinek alkotásai a nemzetközi műtárgypiacon keresettek, és sikeresen értékesíthetők. 2020. augusztus 7-én bekövetkező sajnálatos távozását követően az életmű lezárult. Korai 50' 60' és 70' években készült alkotásainak ritkasága és keresettsége alapján az életmű további felértékelődése várható.

Reigl Judit teljes életművét áttekintve egy rendkívül koherens, egységes és magas színvonalú alkotói életpályát találunk. Európai mércével mérve is jelentős festészeti teljesítményt, egy hatalmas összefüggő folyamatként láthatjuk. A művek születésének évtizedeken átívelő folyamatát festő ciklusokra oszthatjuk. Különböző sorozatainak felosztása - leegyszerűsített megközelítésben - a művész különböző nézőpontjainak változása a műalkotás és alkotója között. Korai festői ciklusai a Robbanás/Éclatement 1955-1958; Tömbírás/Éciture en masse, 1959 – 1965. Az ezekben a festői ciklusokba tartozó művek alapmotívumai: kozmikus látképek.

A Guano-sorozat az életmű következő jelentősebb festői ciklusa, amely 1958 – 1965 közötti időszak alkotásait jelenti. A sorozat darabjai az elméleti síkról az anyagszerűsége fókuszálva közelít egy közelebbi makró világ felé. Az alkotások anyagszerű megjelenése közvetlen kapcsolatot mutat a művész által létrehozott alkotás és tér között.

A most megvételre kínált négy alkotás közül két mű (Folyamat – 1975; Hidrogén, proton, fém – 1984 című alkotások) Reigl Judit Folyamat/Déroulement, 1973 -1985 közötti festői ciklusából származó művek. A sorozat darabjai a zene extázisát felhasználva a művész és zene között létrejövő ritmust és struktúrát tükrözik vissza. „Bekapcsolom a rádiót, zenét keresek, nem azért, hogy ösztönözzön vagy

¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/Reigl_Judit

megihlessen, hanem hogy mozdulataim és gesztusaim szélesebbé váljanak, fizikailag valami külső parancshoz igazodjanak”² Reigl Judit festői ciklusainak egyik legszínesebb, legjobban keresett és értékesíthető időszaka a hetvenes évek elejétől induló Folyamat című festői programja.

A műtárgylistában szereplő másik két alkotás (Súlytalanság élménye -1966; Ember -1968) Reigl hatvanas évek közepéről származó másik két festői programjának lenyomatai. Az 1965 és 1966 közötti a súlytalanság élménye festői ciklusának alapja a psziché és a testiség, fizikum összezsapásából származnak. Reigl sok esetben saját testét is használja a kompozíciókhoz. Az Ember sorozat a festőművész erőteljes torzóinak sorozatát vonultatja fel. Az 1968-ból származó Ember című alkotás a sorozat egy korai különleges darabja. Mára ebből a sorozatból és ebből a korból szinte elérhetetlenek a művésznek alkotásai a hazai és a nemzetközi piacon. Igazi ritkaság! Az értékelésnél a keletkezés dátumához hasonló dátumú alkotások elérhető referencia értékét hasonlítottam a most megvételre kínált alkotásokhoz. Reigl alkotásainak életműben történő jól elhelyezhetősége a művész alkotói gondolkodásának, alkotó folyamatának köszönhető.” Ciklusokban dolgozom, mint kiemelkedő példaképem, J.S. Bach a zenében és James Joyce az irodalomban. Mint egy spirál állandóan visszatérek a kezdethez, de egy más szinten.”³

REIGL JUDIT MŰVEINEK HAZAI MŰKERESKEDELMI JELENTŐSÉGE

Reigl Judit alkotásain keresztül átélhetjük és megélhetjük azon kevés kapcsolódási pontok egyikét, amely összeköti a hazai műtárgypiacot a nemzetközivel. A Kelet-Európai régióból minőségi műtárgy állományával kiemelkedő Magyarország kevés ponton tud a nemzetközi műtárgy kereskedelemben részt vállalni, sikeresen (nyugat-európai áron) értékesíteni. Ennek elsődleges oka, hogy a mai magyar műtárgypiac tárgyi emlékei között kevés kivétellel találhatunk olyan ipar és képzőművészeti tárgyakat, amelyek felkelthetik a nemzetközi közgyűjtemények és magángyűjtemények figyelmét. A Zsolnay vázák 1910-1920 között készült iparműremei mellett, talán csak a képzőművészet terén találunk olyan művészeket, akik nagy nemzetközi iskolákhoz kötötten végzett munkásságuk alapján nemzetközi gyűjtőkörrel rendelkezhetnek. Munkácsy Mihály (1844 -1900), Mednyánszky László (1852-1919), Rippl-Rónai József (1861-1927), Czóbel Béla (1883-1976) a magyar festészet első aranykorának, 1890-től 1910-ig tartó időszakának kiemelkedő képviselői mellett kevés olyan festő életművet találunk,

² Kopeczky Róna: Űr és extázis

³ Cserba Júlia: Reigl Juditról; 21 old. Reigl első magyarországi kiállítására megjelent könyvből. 2005. október 5 – től november 13-ig Műcsarnok , Budapest

akiknek piktúrája nemzetközi mércével számolható kvalitású műveket eredményezett és ennek megfelelően hasonló értéksávban cserélnek gazdát úgy itthon, mint külföldön.

A nemzetközi műtárgypiacon egyértelműen jelentkező, de idehaza is trendszerűvé váló műtárgypiaci jelenség, hogy a XIX.-XX. század első felében készült alkotások iránti kereslet lassan csökken, a galériás és árverési csúcsárak tompulnak. Ezzel szemben a modern és a klasszikus modern irányzatok, azaz az 1945 utáni festészeti programok, irányzatok és az azokat legmarkánsabban képviselő festők és műveik iránti kereslet folyamatosan növekszik. Kiemelkedő kereslet elsősorban a hatvanas évek alkotásai iránt jelentős. A másodlagos piaci értékesítési adatok alapján a Reigl életműjéről illetve a hasonló klasszikus modern alkotások iránt rendkívüli az érdeklődés.

REIGL JUDIT MŰVEINEK ÉRTÉKE A NEMZETKÖZI ÉS HAZAI MŰTÁRGYPIACON

A magyar műtárgypiac elsősorban azzal a festőgenerációval ér el ismét sikereket a nemzetközi műtárgypiacon, akik az 1930 és 1950 közötti években születtek, és hazai karrierjük során tudtak kapcsolódni a nemzetközi festészeti programokhoz. Ilyen művészek például Bak Imre, Maurer Dóra, Keserő Ilona, Fajó János, Nádler István, Lakner László, Jovánovics György.

Azoknak a magyar származású művészeknek, akiknek festészeti karrierjük jelentős része, vagy teljes egésze eleve Nyugat-Európában bontakozott ki, mint Viktor Vasarely (1906 - 1997), Hantai Simon (1922 - 2008) vagy Reigl Judit (1923 - 2020) ma a legdrágább hazai alkotók közé sorolódnak. Egy-egy művükért több százmillió forintot is kifizetnek a nemzetközi műtárgypiacon a gyűjtők. Ennek köszönhetően Reigl Judit, Hantai Simon vagy Victor Vasarely jelenléte már Maastrichtban - a legrangosabb műkereskedelmi vásáron - az évente megrendezésre kerülő TEFAF-on régóta nem újdonság. 2017-ben a párizsi Galerie Berès kiállított mindhárom magyar származású művésztől munkákat. Reigl 1983-as *Volutes* című festményét 450 ezer, Hantai kék *Mariales*-ét 1963-ból 1,4 millió, Vasarely *Silur no. 103*-ját 195 ezer euróért kínálta. A szakértői véleményben értéknövelő tényezőként fogtam fel a klasszikus modern művek iránt folyamatosan növekvő keresletet, az árak folyamatos emelkedését. Ez az értéknövekedés már évekkel ezelőtt a legdrágább élő magyar művésszé tette Reigl Juditot. (1955-ös *Éclatement (Kitérés, Robbanás)* című alkotás 2016. júniusában a Sotheby's párizsi árverésén 411.000 eurót (127,5 millió forint).

Reigl alkotásainak értéke azóta folyamatosan növekszik. Az értékmeghatározásnál további értéknövelő tényező, hogy Reigl Judit alkotásai a nemzetközi műtárgypiacon is keresett és eladható művek, értékük a nemzetközi műtárgypiaci értékesítések mentén mérhető csak. Az életmű lezárultjával a felértékelődési folyamat várhatóan felgyorsulhat.

Kijelenthető, hogy Reigl Judit életművében fellelhető festői korszakok mindegyikénél -a korai, 1950-es években készült Robbanás-sorozat, a hatvanas évek közepéig tartó Tömbírás-sorozat a most megvásárolni kívánt a hatvanas évek második felére jellemző Súlytalanság élménye és Emberek festői ciklusok és a 70-es évek elejétől induló Folyamat-sorozatba tartozó művek esetében is rövid és hosszútávon jelentős értékelkedésével számolhatunk. Reigl hatvanas évekből származó művei egyre ritkábban érhetők el a műtárgypiacon.

Reigl Judit alkotásainak aukciós értékesítési adatai között keresve, a hazai árveréseket áttekintve két kiemelkedő értékesítést tekinthetünk referenciaszámnak: 2018 októberében a Virág Judit Galéria árverésén a *Broyage du vide (A semmi szétzúzása)* című, 1954-ben festett mű 65 millió forintos leütési árat ért el, amivel egyrészt az 52. legdrágábban elkelt műalkotás lett a hazai árverési toplistán, másrészt ezzel az összeggel Reigl lett a legmagasabb áron eladott élő művész a magyar műkereskedelmi piacon.

Két hónappal később, 2018 decemberében pedig a Kieselbach Galéria aukcióján alig maradt el ettől az ártól egy másik Reigl-munka: az 1956-ban festett *Robbanás* 60 milliós leütésig emelkedett a licitek során (amivel a 65. legmagasabb áron leütött mű lett idehaza). Ezzel a két kiemelkedő aukciós sikerrel Reigl Judit ma az egyetlen élő művész, aki fel tudott kerülni a Magyarországon 30 millió forint felett leütött művek alkotóinak listájára. Az árak elsősorban a hazai műtárgypiac vásárlóerejének kritikája a nemzetközi árverési eredményekkel szemben, másrészt annak a lehetőségét mutatja meg, hogy nem nyilvános értékesítési csatornákon az eladási árak - nagy valószínűséggel - magasabban alakulhatnak (galériás értékesítés). 2020-ban ezen alkotások értéke megközelítőleg 140 -160 millió forint körül alakulna.

Eclatement (1955)

Ecriture en masse (1964)

Painting, Oil/canvas, 200 x 221 cm Hammer price: € 340,000 Sotheby's, 07 Jun 2016 <i>"Eclatement"</i> (1956) Painting, Oil/canvas, 117 x 136.69 cm Hammer price: € 260,000 Sotheby's, 10 Dec 2015	Painting, Oil/canvas, 232.5 x 207.5 cm Hammer price: € 220,000 Sotheby's, 06 Jun 2018 <i>Broyage du vide (The pounding of nothing)</i> (1954) Painting, Oil/canvas, 77.5 x 100 cm Hammer price: € 200,005 Virag Judit Gallery & Auction House, 05 Oct 2018
--	--

A művek értékesítésének szempontjából vizsgálva az értéket azt tapasztaljuk, hogy az árverésen kívül értékesítésre kerülő, kiemelkedő jelentőségű főművek esetében – tapasztalatom alapján – a tulajdonosok az értékesítés során saját szubjektív értékítéletük alapján is eredményesen tudnak értékesíteni. A galériás piacon kialakult árak összegüknél fogva nehezen hasonlíthatók össze azonos művészek árverésen elkelt műveinek árával, hiszen a gyakorlatban a tulajdonos bármekkora összeget kérhet a birtokában lévő nagyjelentőségű műveikért. Egy alkotó műveinek értékét nem lehet csupán az árverésen kialakult vételárakra alapozottan értékelni. A modern és klasszikus modern alkotások tekintetében ez a kijelentés fokozottan igaz, hiszen az élő művészek tekintetében az árveréseken elért árak – szakértői tapasztalatom alapján – elmaradnak a privát értékesítések áraitól. Az aukciós árakat a szakértői anyagban figyelembe vettem, de a művek eszmei becsült forgalmi értékeinek kialakítása során, csak mint a műtárgytípus (értsd: modern élő művészek alkotásai) másodlagos értékesítési csatornájára tekintek.

A MŰALKOTÁS PROVENIENCIÁJA, EREDETISÉGE

A most értékelte alkotások mindegyike budapesti galéria kínálatából származnak. A galéria hosszú évek óta dolgozott együtt a művésznővel, számos kiállítás és könyv bizonyítja együttműködésük eredményességét. Az alkotások egy része Reigl műterméből vásárolta meg a galéria tulajdonosa. A szakértői szemlét is ebben a galériában tartottam meg. A művek kiállítási sora, reprodukciós sora, a

galéria szakmai hitelessége, a művekhez adott attestje, alkalmas arra, hogy a műveket el tudjuk helyezni a Reigl Judit életműben. A művek provenienciáját – amennyiben az ismert – a tételes műtárgyleírásnál adom meg. Műveivel idehaza a Maklár Kálmán Fine Art Kortárs Galéria foglalkozik. Külföldi képviselőivel elsősorban a Galerie Yvon Lambert – Párizst, és a Galerie Beres – Párizst kell megemlítenünk. Az értékmegalapításnál az ezekben a galériákban elérhető értékesítési referencia számokat a szakvéleményben kialakított becserterek kiindulópontját adják.

MŰTÁRGYLISTA – A MŰALKOTÁSOK AZONOSÍTÁSRA ALKALMAS LEÍRÁSA, ÁLLAPOTUK RÖVID ISMERTETÉSE

Sorsz.	Kép	Cím, készítés éve	Technika, méret	Megjegyzés	Alsó becserterek	Felső becserterek
1		Ember - 1968	Olaj, vászon. M.: 236 x 206 cm	Hajtásnyomok	115 000 000 Ft	130 000 000 Ft
2		Folyamat - 1975	Vegyestechika, vászon. M.: 195 x 200 cm	J.: középen lent: J. Reigl ...	100 000 000 Ft	120 000 000 Ft
3		Hidrogén, Proton, Fém - 1984	Vegyestechika, vászon. M.: 100 x 100 cm		28 000 000 Ft	35 000 000 Ft
4		Súlytalanság élménye - 1966	Vegyestechika, vászon. M.: 102 x 85 cm	Hajtásnyomok	70 000 000 Ft	80 000 000 Ft
Összesen:					313 000 000 Ft	365 000 000 Ft

VI. ÖSSZEGZÉS

Ha a nemzetközi műtárgypiac aktuális trendjeit vizsgáljuk, akkor látható, hogy az 1950 utáni kortárs művészek legnagyobb sztárjainak képeiért (Jackson Pollock, Barnett Newman, Clifford Still, Mark Rothko, Willem de Kooning, Gerhardt Richter, Lucien Freud, Francis Bacon) bátran fizetnek ki magánygyűjtők 50-100 millió dollár közötti összeget. A nemzetközi műtárgypiac legkeresettebb alkotóinak egyetlen műve tehát sok esetben elérheti a magyar műkereskedelmi iparág becsült éves forgalmát. Reigl Judit műveinek értékelésében analógiaként a hasonló festői pályát befutó Viktor Vasarely (1906 – 1997), és Reigellel szoros munkakapcsolatban és jó barátságban álló Hantai Simon (1922 – 2008) életművet lehet állítani. Vasarely egyedi technikával készült korai alkotásai már a nemzetközi műtárgypiacon is egyre nehezebben elérhető alkotások. Műveinek értéke folyamatosan növekszik és a több millió eurós értéksávban is mozoghatnak. Magyarországon elérhetetlen. Hantai Simon műveinek értéke folyamatosan emelkedik M.A. 5 (Mariale) című alkotásáért 2013-ban 2,4 millió eurót fizettek.

Reigl Judit alkotásai ma a nyugati-európai műtárgypiacon ismert és keresett alkotások. Művei szerepelnek árveréseken, és a legrangosabb művészeti vásárokon. Reigl Judit a ma élő legdrágább magyar képzőművész.

Az ármegállapításnál alapvetően figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy műveinek árait nem a hazai műtárgypiac lehetőségei szabják meg. A most megvételre felkínált műveket, nagy valószínűséggel a nemzetközi műtárgypiacon is sikeresen lehet értékesíteni, így a becsült érték kialakításánál ezt értéknövelő tényezőként beépítettem a művek értékébe.

Véleményem szerint mind a négy most eladásra kínált Reigl Judit alkotás tekintetében jövőbeni értéknövekedésével lehet számolni rövid és hosszútávon is. Reigl Judit nyáron bekövetkező halálával az életmű lezárult, újabb művekkel nem bővíthet. A korai 50' 60' és 70' években készült művek iránti keresletbővülés már most is jelentős idehaza. Az ebből az időszakból származó alkotások műtárgypiaci ritkasága az árak további emelkedését fogja eredményezni. A művekre, tehát mint jövőbeli megtérüléssel járó műtárgybefektetésekre is tekinthetünk. A fent leírt szempontok mellett a művek értékének meghatározását illetően az alábbi szempontokat vettem alapul:

1. A festmények a művész Reigl Judit festőművész életművének szakmailag jól megfogalmazható kiemelkedő minőségű, jelentős festészeti teljesítményként értékelhető festői ciklusaiból származnak, amelyek a nemzetközi műtárgypiacon keresett magas áron értékesíthető művek.

2. Nemzetközi kitekintésben számos kapcsolódási ponttal köti össze a hazai és európai festészeti tendenciákat.
3. Kortárs művek esetében tapasztaljuk, hogy galériás- vagy magánvásárlások, esetleg állami mecenatúra alkalmával a művek vételára az aukciós piaci számok többszörösét is elérheti – attól teljesen más pályán mozoghat.
4. A fontos alkotásokért gyakorlatilag bármilyen magas árat el lehet kérni a műtárgypiacon, és a komoly gyűjtők, befektetők a nagyjelentőségű alkotások, gyűjtemények megszerzése érdekében gyakorlatilag bármilyen magas árat képesek megadni.
5. Reigl Judit alkotásainak értékelésekor a művész nő hazai és nemzetközi galériás képviselőivel több évtizede foglalkozó Kalman Maklár Fine Arts Galéria szakmai, értékesítési tapasztalataira támaszkodtam. A becsült forgalmi érték vizsgálatánál és kialakításánál a szakértői adatbázisokban elérhető értékesítési adatok mellett elsősorban a galéria vonatkozó értékesítési információit használtam fel.

A szakvéleményben leírt értéknövelő szempontokra támaszkodva – véleményem szerint – Reigl Judit négy különböző alkotásának együttes alsó becsértékét 313 millió forintban, míg felső becsértékét 365 millió forintban lehet meghatározni.

Budapest, 2020-10-18.

